

SLOVENEK

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inseratni:
Enostop. petilivrstna (72 mm):
za enkrat . . . . . 15 h
za dvakrat . . . . . 11 "
za trikrat . . . . . 9 "
za več ko trikrat . . . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvemžni nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravnishtvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravnishkega telefona štev. 188.

Nagodba gotova.

(Priobčil poslanec Žitnik.)

V soboto zvečer je že žvižgal in sopihal na budimpeštanskem kolodvoru zakurjeni stroj, ki naj bi potegnil ob 7. uri avstrijske ministre in poročevalce proti Dunaju — rebus infectis, brez nagodbe. V zadnjem trenutku, ko so bili že vsi utrujeni, hripavi in obupani, zakliče nekdo: Hevrek! Našel sem nit, ki naj zopet za nadaljnih deset let zveže Avstrijo z Hungarijo! Obstupuerunt omnes, attentique ora tenebant. In res, mož je razgrnil svoj načrt, ki so ga bili veseli vsi ter ga odobrili. Ali so potem visoki gospodje pili »likof«, tega nam ne povedo židovski »šmoki«, pač pa poročajo eden prepeljarjev svojemu listu, da se je zgodil čudež. Tudi nekaj. Tega pa nam ne povedo zvedavi poročevalci, ki so oprezovali pred konferenčnimi sobami ter pri ključavnicah vlekli na ušesa, kdo je bili tisti mož in kakšen je bil njegov načrt, po katerem se zgradi novi most preko Litave. To je tajnost vsaj še štiriinajst dni, ko oba ministrska predsednika vsak svojemu parlamentu odkrijeta to državno čudo. Na peštanskem kolodvoru so seveda hitro izpregli salonske vozove avstrijskih ministrov in dunajski naglič je tem hitreje brizgal čez mejo s poročili za razne liste, da je gotov nagodbeni kompromis. S tem pa je zagotovljena tudi nagodba v celoti, ki pa je za javnost danes še pokrita jed. Zato tudi ne moremo danes pisati stvarne kritike o novi nagodbi, nepristranska sodba je izključena, dokler ne leži pred nami bilanca z vsemi aktivnimi in pasivnimi točkami. Pač pa je že danes dovoljena trditev, da so se Madjari za nov korak v državnopravnih vprašanjih približali svojemu idealu, ki je in ostane: samostojna Ogrska.

Ko so sklepali nagodbe l. 1867, 1878 in 1887, so se veljala načela Deakova, ki so jih zagovarjali vsi konservativni ogrski politiki. Pozneje pa je z vedno večjo silo butala na površje ideja Košutova. To jasno zasledujemo v nagodbah Baden-Banfyjevji, Szell-Wittekovji in Szell-Körberjevji. Saj je celo grof Štefan Tisza kot ministrski predsednik na novega leta dan 1905, ko v ogrski zbornici niso še bili v večini Košutovi pristaši, govoril pomenljive besede: »Verjemite mi, da smo vsako minuto poizkušali pomnožiti uspehe ogrskega, recte: madjarskega naroda. Podvojenje moči bi vrgli na tehtnico za koristi in smotre madjarskega naroda, ko bi se mogli naslanjati na organizovano narodovo voljo, ko bi stal za nami za akcijo sposoben parlament. Vsaka ogrska vlada bo nadaljevala narodno politiko . . . V teh kritičnih časih mora madjarski narod nastopiti z vso svojo močjo na polju vseh velikih vprašanj, da se uresniči ambi-

cije vseh pravih Madjarov, da se politično težišče te države, katere obstanek in moč je za nas življenjski pogoj, pomakne čim bolj na Ogrsko, naslanja na madjarski narod.«

Tako je prikrito govoril Tisza, kakor je vedno odkrito mislil Košut. In res, malo dni pozneje je pri volitvah z veliko večino zmagała Košutova stranka, ki vso svojo moralno in fizično moč polaga na tehtnico, da se korak za korakom uresniči madjarske ambicije, da se boljbolj politično težišče habsburške države ponika proti Pešti. Le čudež bi bil, ko bi madjarska neodvisna stranka sedaj odobrila nagodbo, katera bi ji ne zagotovila novega koraka do zaželjene madjarske neodvisnosti. Popolnoma smo uverjeni, da je baron Beck s tovariši marsikaj dosegel v gospodarskih in finančnih podrobnostih, toda odjenjati pa je moral gotovo v državnopravnih načelih, ki so izražena v programu Košutove stranke. Avstrijski in madjarski komuniké sta jako suhoparna. Tu čitamo, da sta se vladi načeloma zedinili v glavnih prepornih točkah; podrobna vprašanja bodo zahtevala še več dni dela, tako da bodeta vladi mogli parlamentoma šele čez štiriinajst dni predložiti besedilo nagodbe. Dotlej pa morajo strogo molčati vsi udeleženci pri obravnavah. Zaključna bilanca je torej še neznana, pač pa so znane nekatere aktivne in pasivne postavke.

S stališča avstrijske vlade sta v prvi vrsti pasivni točki bančno vprašanje in pa oblika nove nagodbe. Bančno vprašanje ni rešeno, ampak odloženo do 1. maja 1908. Najhuši boj se je sukal ravno o tem vprašanju, ki je velikega političnega in narodnogospodarskega pomena. Zmagala je Košutova stranka s svojim izrednim političnim utedem in upravljarskim temperamentom. Dr. Weckerle je menda do zadnjega zagovarjal skupno banko tudi še za nadaljnih deset let, zmagali pa so s svojim pritiskom ministri Košut, Apponyi in Günther. Dogovor se glasi, da se mora do 1. maja 1908 odločiti ogrska vlada ali za podaljšanje privilegija sedanje skupne avstro-ogrške banke ali pa za ločitev. Ako se do 1. maja ne odloči ogrska vlada, more avstrijska odpovedati privilegij skupni banki ter jo urediti kot samostojno. Dr. Weckerle upa, da pregovori do 1. maja Košuta in tovariše za skupno banko. To upanje je bržčas prazno, ker Košutovci delajo z donečimi, vabljivimi frazami. Samostojna ogrska banka pa je ena glavnih točk v programu neodvisne stranke.

Druga pasivna postavka je oblika nove nagodbe. V bodoče ne bomo več govorili o carinski in trgovinski zvezi; zakon bo poznal le pogodbo, kakor jih sklepamo z vnanjimi državami. V bistvu pač ni razlike, ker do konca 1917. določajo skupno carinsko ozemlje trgovinske pogodbe z Nemčijo, Italijo itd. Pa

tudi glede bistva samega so si Madjari za bodočnost zagotovili nov uspeh. Dočim je doslej vse carinske, trgovinske, brodarstvene in konzularne pogodbe z vnanjimi državami sklepali in podpisaval za obe državni polovici skupni minister za vnanje posle, bodeta v bodoče podpisavali take pogodbe tudi Avstrija in Ogrska kot samostojni državi.

vse druge točke v novi pogodbi se, izvzemši kvoto, bistveno ne izpremene. Obe državi ostaneta še skupno carinsko ozemlje brez medcarinske meje. In za to milostno madjarsko koncesijo v prid avstrijski industriji in trgovini bodemo še nadaljnih deset let s svojimi carinskimi dohodki plačevali znaten del ogrskih polkov. Ostaneta pa seveda takozvana »surtaksa« po K 350 od avstrijskega vladarja. To takso ali carino so Madjari vpegljali dne 1. septembra 1903 vsled znane bruseljske pogodbe proti jasnemu besedilu nagodbenega zakona. In kar imajo Madjari v krepkih, tega več ne izpuste.

Izposlovala pa je avstrijska vlada jasnejše besedilo glede na železnične tarife, katere so doslej Madjari z refakcijami in drugimi zvižajami nečuvno izrabljali na škodo avstrijskih trgovcev in industrijev. Glede vžitniških davkov dobi vsaka državna polovica prostejšo roko. Jasnejše so menda nove določbe v varstvo patentov, uzorcev in trg. znamk. Ostrejšje bodo veterinarske določbe proti kužnim boleznim ogrske živine. Dalje je dovolila avstrijska vlada, da Madjari kapitalizujejo svoj delež skupnega državnega dolga, in sicer na podlagi obrestne mere 4.35%. Ta obrestna mera je prenizka, ker pomeni za Avstrijo najmanj 24 milijonov kron škode. Vendar pa bode še precej Donave izteklo v Črno morje, preden Mažari odplačajo Avstriji nad 1400 milijonov.

Srečno pa je baron Beck odbil madjarsko zahtevo, da jim kar na iztečaj za vedno odpre edino pot v Nemčijo via Košice-Bogumin. Na glavo bi padel, kdor bi dal Madjarom iz rok to velevažno trgovsko progo. Pač pa je obljubila avstrijska vlada, da napravi še drugi tir na tej železnici ter napis: »Prehod, dovoljen do preklica!« To jezi Madjare.

In za vse te podaljšane koncesije zvišajo Madjari svojo kvoto od 34.4% na 35.25%, torej za 0.85%, ali v gotovini izraženo, za okroglih 2.422.500 kron na leto. To je v bilanci za Avstrijo najvažnejša aktivna postavka. Prava sodba pa je danes še nemogoča. Nova pogodba med Avstrijo in Ogrsko je sicer dogovorjena, podpisana pa še ni! Govorila bodeta še oba parlamenta, glasno in bučno. Baron Beck in dr. Weckerle imata še precej trnjeve poti do novega leta . . .

tega temnega hodnika. Kaka smrtna tišina vlada tu notri!»

»Druzega nič?« me vpraša gospod in me obenem ostro pogleda.

»Zakaj, kako menite to?« vprašam jaz.

»Kaj mislite, gospica, čemu zapiram ta vrata?«

»Tega res gotovo ne vem.«

»Vedite torej, zato, da nihče ne hodi notri, ki nima za temi vratmi nikakega opravka. Razumete li?«

Pri teh besedah se je še vedno prijazno smehljaj.

»Zagotavljam vas, gospod, ko bi to vedela — —«

»Sedaj veste in ako poizkusite še kdaj prestopiti ta prag,« in pri teh besedah se je izpremenil njegov obraz v divje grozeče poteze, pogledal me je s svojimi očmi tako diabolčno, »vržem vas svojemu psu, da vas raztrga kot čunjo.«

Bila sem od groze tako omamljena, da ne vem, kaj sem storila. Menda sem zbežala mimo njega v svojo sobo. Ko sem se zopet zavedla, sem ležala na postelji ter se tresla strahu pred tem človekom. Tedaj ste mi prišli na misel, gospod Holmes. Vzdržati se nisem mogla več brez pomoči. Strah me je bilo pred vsemi sostanovalci te hiše. Ko bi bili vendar že vi tu, sem si mislila, potem bi bila bolj mirna. Lahko bi sicer pobegnila iz hiše, a moja radovednost je bila še večja kot strah. Moj sklep je bil kmalu gotov, odločila sem se, da vas pokličem. Oblekla sem se, vzela klobuk in odšla na kake pol milje oddaljeno brzojavno postajo. Ko sem prišla nazaj, sem bila že mirnejša. Pred vratni ograje

obe sobi sta bili prazni in okna vsa zaprašena, druga vrata pa so bila zaklenjena in preko njih je bil pritrjen močan zapah. Zdelo se mi je takoj, da so to gotovo vrata one sobe, pri kateri je zaprto tudi okno. In vendar ni bilo tu notri temno, kar sem lahko sklepala iz svetle proge pod zaklenjenimi vrati. Gotovo je prihajala svetloba v ta prostor od vrha, pri stropu. Ko stojim tako premišljevalje pred vratmi, začujem naenkrat v sobi korake ter vidim obenem senco na oni progi pod vratmi, ki se je premikala semintja.

V tem trenutku me je spreletela neizmerena groza, obrnem se in stečem nazaj po hodniku, kot bi čutila za seboj nebroj pošasti. Pri tekla sem do vrat, a tu mi je zastavil pot — gospod Rucastle, ki je čakal, kdo da pride izza odprtih vrat.

»Tako, tako,« pravi smeje se, »vi ste bili torej tu notri. Mislim sem si kaj takega, ko sem videl, da so vrata odprta.«

»Oh, gospod, jaz sem se tako prestrašila,« zastočem res nekoliko v zadregi, ker me je zasačil gospodar v tem skrivnostnem delu svoje hiše.

»Ljuba gospica, potolažite se vendar!« Skoraj neverjetno je, kako mehko in prijazno je izgovoril te besede.

»In kaj vas je vendar tako prestrašilo, draga moja?«

Njegov glas je bil skoraj prelaskav, opazila sem takoj, da se mi hoče kazati mirnega.

»Bila sem tako nespametna, da sem prestopila ta prag,« mu odgovorim. »Tu notri je tako samotno, mračno in tiho, da me je prevzela neznana groza, ki me je gnala ven iz

NAGODBA.

Dunaj, 7. oktobra. Uradno se poroča: Ker sta se obedve vladi strogo zavezali, varovati o celi nagodbi, torej tudi o njenih posameznostih naistozho tajnost, zato so tudi od včerašnjih listov objavljene podrobnosti nagodbe napačne. Vladi bosta, kakor sta sklenili danes, predložili nagodbo obema parlamentoma 16. t. m., prej se pa o njej ničesar ne bo objavilo.

ALI SE BO NAGODBA SPREJELA?

Dunaj, 6. okt. Od merodajne strani se povdarja, da se krščansosocialna stranka glede na nagodbo še prav nič ni odločila. Krščanski socialci zdaj čakajo »Gewehr bei Fuss«. Ako je nagodba škodljiva za avstrijske gospodarske interese in ako je nevarna za veleno monarchije, bo krščansosocialna stranka nagodbo brezpogojno odklonila.

ODSTOP NEMŠKEGA DRŽAVNEGA TAJNIKA ZA ZUNANJE ZADEVE.

Berolin, 6. okt. Nemški državni tajnik za zunanje zadeve von Tschirschky v kratkem odstopi.

AVSTRIJSKE ŠKOFOVSKE KONFERENCE.

Dunaj, 6. okt. Avstrijske škofovske konference se bodo pričele sredi novembra. Obravnavalo se bo tudi o odločitvi najvišjega sodišča glede na ogrsko zakonsko pravo. Uspeh konferenc se naznani v posebnem pastirskem pismu.

PREPOVEDANA DEMONSTRACIJA.

Budimpešta, 6. okt. Mestna oblast je prepovedala nameravano socialnodemokratsko manifestacijo za splošno in enako volivno pravico pred parlamentom 10. t. m.

ZA PACIFIKACIJO MAKEDONIJE.

Dunaj, 6. sept. Zastopnika Avstrije in Rusije sta opozorila grškega ministra za zunanje zadeve, naj se ne protivi nameravani pravosodni reformi v Makedoniji, ker bi bil za eventualne nepravilne on odgovoren.

HRVATI.

Zagreb, 6. sept. Izvrševalni odbor hrvatskosrbske koaliciije je 5. t. m. sklenil, da bodi plenarna seja hrvaških ogrskih državnozbornskih poslancev 9. t. m. v Budimpešti.

MAROKO.

Pariz, 6. sept. »Petit Parisien« poroča, da se Francija in Nemčija dogovarjata glede na preprečitev vtihotapljanja orožja v Maroko. Nemčija da bo ugodila Francoski.

Pariz, 6. okt. V Tangerju se je prebral razglas sultana Abd el Azisa, ki pozivlja prebivalstvo, naj bo mirno. Razglas je napravil dober vtis.

se pa spomnim na psa, ki je mogoče že izpuščen; a domislila sem se, da je Toller ta večer zopet mnogo pil, a on je bil edini človek, ki je smel k psu. Gotovo ga je torej ta večer vsled svoje velike pijanosti pozabil izpustiti. Srečno sem dospela v svojo sobo in misel, da pridete vi v kratkem, mi ni dala spati. Dovoljenje, da smem v mesto, sem dobila danes zjutraj brez težave, noram pa priti domov že pred tretjo uro, ker gresta gospod in gospa Rucastlova od doma, tako da ostanem z otrokom sama doma.

Sedaj sem vam povedala vse dosedanje doživljanje v tej službi in veselilo bi me, ako mi za morete rešiti to zavozlano uganko in mi svetujete, kako naj se ravnam še nadalje.

Midva sva poslušala ves čas z napeto pozornostjo to čudovito pripovedko. Nato je Holmes vstal in z resnim obrazom hodil po sobi.

»Je-li Toller še pijan?« je vprašal.

»Da; slišala sem vsaj, ko je tožila žena njegova gospodu Rucastlu, da ne ve, kaj naj stori s tem pijancem.«

»To je dobro. In Rucastlova odideta danes od doma?«

»Da!«

»Ali imate mogoče v hiši kako klet z močno ključavnico?«

»Imamo, in sicer vinsko klet.«

»Po mojem mnenju ste vi, gospica, že mnogo pravilnega storili, izkazali ste se tudi pogumno in zelo previdno. Ali hočete pri tej stvari še kaj koristnega storiti? Ne vprašal bi vas kaj takega, ko bi ne bili vi nekaka izjema med ženskami.«

LISTER.

Pristava v Hampshiru.

(Spisal Conan Doyle.)

(Dalje.)

Verjemite mi, gospod Holmes, da sem od onega trenutka, ko sem se prepričala, da se v onih sobah nekaj dogaja, o čemur naj bi jaz ne izvedela ničesar, vedno boljbolj hrepenela priti vsej stvari na sled. Akoravno sem ženska in kot taka tudi zelo radovedna, vendar me ni gnala pri tem toliko moja radovednost, kakor nekaka slutnja, da storim nekaj dobrega, ako si pridobim vstop v te prostore. Govori se tudi o ženskem nagonu; mogoče mi je ta vdahniti to misel in jaz sem od takrat naprej vedno iskala priložnosti, da prestopim prag skrivnostnih soban.

Razen gospoda Rucastla sta imela opraviti tudi zakonska Toller v onih prostorih; enkrat sem ju videla, ko sta nesla velik sveženj črne perila skozi ona vhodna vrata.

V zadnjih dneh je Toller zopet mnogo pil in včeraj je bil popolnoma pijan. Ko sem šla po stopnicah navzgor, sem opazila v ključavnici vrat — ključ; pozabil ga je gotovo Toller. Gospod Rucastle in gospa z otrokom sta bila spodaj, nudila se mi je tedaj najlepša prilika, neopaženo izvršiti svoj namen. Tih sem obrnila v ključavnici ključ, odprla vrata ter sem smuknila notri. Pridem na hodnik in vidim troje vrat. Prva in tretja so bila odprta.

Najnovejše.

PREOSNOVA MINISTRSTVA.

Budimpešta, 7. oktobra. »Budapesti Hirlap« poroča z Dunaja, da so nekateri krščansko-socialni poslanci naglašali, da mora baron Beck svoje ministrstvo preosnovati, ako hoče, da se nagodba sprejme. Neki član gosposke zbornice da je dejal, da bo baron Beck pred rešitvijo nagodbe več članom parlamentarnih strank ponudil ministrske portfelje, da si s tem osigura nagodbeno večino.

GLASOVI OGRSKIH LISTOV O NAGODBI.

Budimpešta, 7. oktobra. »Budapesti Hirlap« pozdravlja sklep nagodbe, ker pomeni povzdigo neurejenega ogrskega gospodarskega življenja in kredit, ki je bil zadnji čas zelo slab. V takih razmerah bi celo slaba nagodba bila ugodnejša kot dobra. Seveda je nagodba kolikor koli dobra, če se jemlje v poštev, da se je ogrska vlada nasproti avstrijski nahajala v zelo kritični situaciji. Ogrska vlada se je naslanjala na Szell-Körberjevo nagodbo, videli bomo, v koliko je to dosegla. »Pesti Hirlap« se tudi nad nagodbo veseli, ker pomeni konec pogubnim gospodarskim razmeram. Ogrji naj se v prihodnje boljše pripravijo, da ne bodo morali vdati se za vsako ceno zlobnemu sosedu ravno v takih vprašanjih, ki pomenjajo ogrsko gospodarsko neodvisnost. »Az Újsag« piše, da so Ogrji morali opustiti svojo zahtevo po ločitvi vžitine in ločitvi banke ter so morali privoliti v zvišanje kvote. Banka ostane skupna do 1917. Nagodba Weckerle-Beck je sramotna nagodba. »Pester Lloyd« meni, da bo nagodba od parlamenta najbrž sprejeta, da pa se bo po vsej priliki napravila kaka nova opozicijska stranka. Nasprotno pa ni gotovo, ako dobi zanjo večino Beck v avstrijskem parlamentu. Odpor proti njej bo v avstrijskem parlamentu velik. Avstrijski parlament naj pa pomisli, da se gre za ugled in velemoč cele monarhije.

PASIVNA REZISTENCA ŽELEZNIČARJEV.

Praga, 7. oktobra. Na shodu železničarjev je neki Brodecky naznanil, da je železniško ministrstvo Državnoželezniški družbi in severozahodni železnici dovolilo ustaviti ves obrat, ker delavci pri zgradbi in v kurivnicah izvršujejo pasivno rezistenco. Poslanec Klofač je obljubil, da spravi vso zadevo v državni zbor in da bodo radikalci, ako vlada ne bo proti zasebnim železnicam strogo nastopila, jo k temu prisilili z najstrožjo obstrukcijo. Sprejela se je resolucija, kjer se protestira proti naredbi železniškega ministrstva. Železničarji pretijo, da začno generalni boj, ki bo imel resne posledice glede na vse gospodarsko življenje. Napoveduje se boj, dokler se ne izpolni vse zahteve železničarjev. — Na državnih železnicih pasivni odpor najbrž ne bo izbruhnil.

Praga, 7. oktobra. Na produktivni borzi se je vršil shod zaupnikov vseh čeških železničarskih organizacij. Bilo je zastopanih 114 organizacij in 260 zaupnikov. Koncesije češke severne, buštihradске in tepliške železnice so se odklonile in določil rok do 15. t. m., katerega dne izbruhne tudi na teh železnicih pasivni odpor, ako se železničarjem ne ugodijo. Koncesije severozahodne železnice in državnoželezniške družbe so se a limine odklonile.

Praga, 7. oktobra. Položaj na čeških progah državnoželezniške družbe in severozahodne železnice se je poslabšal. Postaje so s tovornimi vozovi blokirane in se novo blago ne more sprejeti. Delavci na progi bodo skoro gotovo začeli generalni štrajk. 40 % tovornih vlakov sploh ne more voziti.

»TRIBUNA« CONTRA »ÖSTERR. RUND-SCHAU«.

Rim, 7. oktobra. »Tribuna« zavrača tiste člankarje revije »Ö. R.«, ki očitajo baronu Aerenthalu, da je na sestankih v Desinu in na Severniku svojo balkansko politiko inauguriral v sporazumu z Italijo. V Italiji nasprotno očitajo Tittoniju, da se je na Balkanu dal od Avstrije izpodriniti. To da dokazuje, da sta oba državnika v resnici varovala tako koristi Avstrije, kakor tudi Italije.

PRAVOSODNA REFORMA NA BALKANU.

Carigrad, 7. oktobra. Diplomati izjavljajo, da nikakor ni verjetno, da turška vlada aranžira v skopeljskem vilajetu demonstracije Albancev proti nameravani reformi pravosodstva od strani vzelesil. Ako turška vlada kaj takega res namerava, ji bo to v največjo škodo.

TURŠKO PRODİRANJE V PERZIJU.

Täbris, 7. oktobra. Peterburški brzojavni urad poroča, da so Turki zavzeli perzijsko mesto Askverabad.

PROTI MAROŠKI EKSPEDICIJI.

Pariz, 7. oktobra. Tu so socialisti priredili ljudski shod proti maroški ekspediciji, kar utegne provzročiti pogubno evropsko vojso.

SRBSKA SKUPŠČINA.

Belgrad, 7. oktobra. Uradni list sklicuje skupščino na 14. t. m.

ŠPANSKI KRALJ IN KRALJICA.

Madrid, 7. oktobra. Kralj in kraljica zapustita 14. ali 16. t. m. Madrid in najbrž skozi Italijo odpotujeta na Dunaj. Potem se podasta skozi Nemčijo na Holandsko, odtod pa v London, kamor pride na obisk tudi nemški cesar.

ZA POLJAKE V PRUSIJI IN VOLIVNO REFORMO.

Lovov, 7. oktobra. Poslanec poljske ljudske stranke Stapinski v deželni zboru naznanil, da je sestavil predlog, kako naj avstrijska vlada varuje pravice svojih povečini polj-

skih državljanov v Prusiji. Ta predlog pa pri načelniku poljskega kluba Abrahamoviczu ni našel odziva. To da dokazuje potrebo korenite volivne reforme. Poljska ljudska stranka zahteva splošno in enako volivno pravico, odklanja vsako pluralnost in poizkus, potisniti kmečko zastopstvo v manjšino.

POLITIČNI UMORI V SRBIJI.

Belgrad, 6. okt. Pristihi mladradikalne stranke so umorili župana v Palanki in Veliki Plani.

Občinski svet ljubljanski.

Ljubljana, 5. okt.

Samostovski napisi.

Začetek ob petih popoldne, občinskih svetovavcev 17, med njimi tudi Šubic. Župan otvori sejo. Potem ko se čita in odobri zapisnik, poroča dr. Triller o neki resoluciji »Političnega in prosvetnega društva za Krakovo in Trnovo«. To društvo z navdušenjem pozdravlja namero občinskega sveta uvesti samostovske ulične napise ter z ogorčenjem zavrača poizkuse to namero preprečiti, bilo to od katerekoli strani. Dr. Triller izvaja, kako je bila znana tozadevna peticija ljubljanskega prebivavstva izročena deželni odboru, ki pa zadeve še ni rešil. Nato priporoča ljubljanskemu prebivavstvu, naj zasleduje to stvar še naprej in predlaga občinskemu svetu, naj se resolucija izroči deželnemu odboru, ki naj jo pa hitro reši, ker preti deželnemu zboru razpust in ni gotovo, kako bo potem sestavljen in kakšna bo potem usoda samostovskih uličnih napisov. Se sprejme.

Župan nato prekine sejo in gre občinskim svetovavcem prečitat neko tozadevno pismo v posvetovavnico. Po desetih minutah se zopet seja otvori. Meglič poroča o nabavi dežnih plaščev za mestno policijsko stražo. Predlaga, naj se 45 stražnikom kupi 45 plaščev, ki bodo stali 2025 K, naj se jih stražnikom za trpežno dobo petih let izroči 1. aprila 1908 in vsoto 2025 K postavi v proračun za leto 1908. Sprejeto.

Isti prečita nato prošnjo policijskih stražnikov, naj se jim že zdaj izplačujejo petletnice. Poročevalec predlaga, naj se upravičeni prošnji ugodijo in dotične stroške (4100 K) postavi v proračun za 1908. Sprejeto. Sprejme se istega poročevalca predlog, da naj se hišni posestniki Mariji Turkovi proda nekaj sveta na voglu Komenskega in Radeckega cesti pod pogojem, da plača 10 K za kvadratni meter in da proda ona mestu nekaj sveta, ko bo podirala svoja stara hiša v Radeckega cesti. Ako ne bi hotela teh pogojev sprejeti, naj se proda omenjeni svet na javni dražbi, toda tudi le s pogojem, da se zanj določi minimalna dražbena cena 10 K za kvadratni meter. — Predlog Prosenca, da naj se Turkovi stavi pri nakupu mestnega sveta pogoj, da ga mora v teku treh let zazidati, se odkloni, ker ne gre M. Turkovo navezati na tak pogoj. Nato se sprejme predlog, naj se dovoli kredit za trebljenje jarka »Volar« na bariju.

Nato poroča Hanuš o prošnji mestne občine za zgradbo šentjakobskega župnišča in oddajo tozadevnih del. Župan poroča, da so se dela že oddala in se gre zdaj samo za dodatno odobritev. Oddala so se tvrdkam Supančič, Toman, Seravallo, Tönnies, Lenček, Schneider & Verovšek in Pilko v skupnem znesku 56.439 K 15 h.

Elije Predoviča predlog.

Nato se sprejme predlog, da se napravi prizidek pod javnem stranišču v nasadih poleg sv. Petra cerkve. Dela se oddajo Tönniesu za 1300 K. Elija Predovič pri tej točki predlaga, na se ukrene vse potrebno, da se bo pri tem stranišču vzdrževala snaga od strani uporabljavcev stranišča. (S.meh.) — Župan tega predloga ne smatra za umestnega, ker ni moč nastavljati posebnega policaja, ki bi nadzoroval dotične ljudi.

Ostali predlogi.

Sprejme se predlog brez predloga gospoda Predoviča. Sprejmejo se nato še naslednje točke: Hišnemu posestniku Kokalju se dovoli izpremeniti neko parcelo v sv. Petra predmestju, razširi se cesta v Gradišču, ki vodi vzporedno k progi Južne železnice na 15 metrov in zavrne priziv H. Del Cotteve in E. Tomiškovke proti stavbenemu dovoljenju za g. F. Drogenika na Ciril-Metodovi cesti. Gasilnemu društvu se dovoli podpora 4000 K, odkloni se pa prošnja, da naj mesto nabavi društvu 400 metrov novih cevi.

Licej. — Odstop ravnatelja Lovro Požarja.

Šubic poroča o zadnji točki. Predlaga: Šolnina na novem liceju, kjer se ne bo toliko šlo za izobrazbo za praktično življenje, ampak za višjo, ki je konečno dostopna le bolj imovitim slojem, bodi 80 K na leto. Za oproščenje šolnine naj bodo merodajni isti pogoji, kakor so določeni tudi za državne srednje šole. Oboje se sprejme. Nato prebere Šubic naknadno došlo pismo dozdanega ravnatelja višje deklishe šole, Požarja, ki se v precej ogorčenem tonu pritožuje, da se ga je šikaniralo in ignoriral njegov letni dopust. Zato da odlaga svoje »takozvano« ravnateljstvo. Šubic predlaga: 1. Odpoved Požarja naj se vzame na znanje; 2. županu se naroči, da naj z učno oblastjo takoj stopi v dotiko in napravi potrebne korake, da se nemudoma kakega srednješolskega profesorja imenuje za ravnatelja liceja; 3. novemu ravnatelju liceja naj se dovoli stanarina, skratka isti dohodki kakor ravnatelju na ljubljanski državni gimnaziji; 4. Požarju se izreče na njegovem trudaljubivem dozdaniem ravnateljstvu zahvala. Vse to se sprejme, nakar se javna seja zaključila in otvori tajna.

Dnevne novice.

+ Čudne »zasluge« liberalnih poslancev. »Slovenski Narod« je razbojal v svet, da je podražavljenje slovenske šole pri Sv. Jakobu v Trstu zaslug — liberalnih poslancev slovenskih. Liberalci so pač lačni in žejni za slug, zato jih iščejo tudi tam, kjer jih ni, da bi se okrasili s pavovim perjem ter rekli, da je — njihovo! Ta baharija »Slovenskega Naroda« je zbudila tržaške politike, ki ne marajo gledati, da bi si zaslug za podražavljenje slovenske ljudske šole v Trstu prilastovali kranjski liberalci. Kaj pa potem njim ostane? »Edinost« zato protestira proti temu prisvojanju »zaslug« ter se sklicuje na poslanca dr. Rybafa, češ, da podražavljenje slovenske šole pri Sv. Jakobu še ni gotova stvar in da posl. Rybaf toliko časa ne verjame, dokler ne bo videl c. kr. učiteljev na slovenski šoli. Kaj bo neki »Slovenski Narod« sedaj nataknil na svoj klobuk, ko so mu Tržačani sneli pavovo pero?

+ Naše mleko na tržaškem trgu. V tržaškem časopisu čitamo pritožbe, da se prodaja v Trstu drago in slabo mleko. Mnogo ga je pokvarjenega in ga tržna komisija v potokih izliva v jarke. Mleko, mešano z vodo, stane v Trstu liter 30 do 40 vinarjev! — K tem pritožbam moramo pa mi dostaviti svoje opazke. Mleko, ki se dovaža iz kranjskih mlekarj v Trst, je popolnoma sveže, nepokvarjeno in se prodaja za nečuvno nizko ceno. Odjemalci naših mlekarj v Trstu so brezobzirni in pošljejo kar v velikih množinah mleko nazaj, če jim kaj ni všeč, tako pridejo naše mlekarne vsled tega mnogokrat v občutljive škode Seveda, ko je prišlo mleko nazaj, je gotovo pokvarjeno, in nihče ne more konstatirati, v kakšnem stanju je došlo v Trst, da ga je trgovec zavrnil. Reči smemo, da se niti en liter pokvarjenega mleka iz kranjskih mlekarj ne proda v Trstu. Če dobe potem konsumenti slabo in vodeno mleko, naj iščejo vzroka zato pri tržaških prekupcih, ki delajo velikanske dobičke. Te naj primejo konsumentje! Nauk pa, ki sledi za naše mlekarje iz tega, je ta, da je nujno potrebna tesna in trdna zveza vseh mlekarjskih zadrug, ki prodajajo mleko v Trst. Potem bo boljše za mlekarje in za odjemalce. Prvi bodo dobili boljše ceno, drugi bodo patudi ceneje pili boljše mleko!

+ Istrski deželni zbor. — Učiteljske v Kopru. Deželni glavar Rizzi naznanil razne dopise, med njimi poročilo deželnega odbora glede osuševanja Luge in Jezera na otoku Krku in prošnjo za podporo okrajne kmetijske družbe v Tinjanu. — Nato govori Bennati o učiteljsku v Kopru, ter zahteva, da se učiteljske reformira na temelju narodnosti. Vlada je sklenila, da učiteljske razdeli v tri oddelke. Zadnje šolsko leto so en sam hrvaški razred prenesli v Kastav in sedaj so prenesli še drugi hrvaški razred, a slovenski del pa ves ostane v Kopru. Pritožuje se nad preobilim številom učencev v razredih. Pred desetimi leti so vsi trije oddelki šteli 100 učencev, zdaj ko sta dva hrvaška razreda prestavljena v Kastav, pa jih je 280. Komisijonelni ogled je dognal, da sedanje poslopje ne zadoštuje. Pritožuje se, da je učiteljski zbor v večini italijanskim učencem krivičen. Potem se Bennati ostro ustavlja vladni nameri, da bi slovenske razrede kopskega učiteljskega prenesli v Gorico. — Poslanec Kompare in tovariši predlagajo, da vlada preskrbi za potrebe slovenske mladine v mestu in okolici kopski, ker bo s prenosom slovenske pripravnice iz Kopra izginila tudi slovenska vademica. Za ta predlog govore poslanec Kompare, proti zopet Bennati. — Predlog Bennatijev je bil sprejet. Komparetov odklonjen. — Poslanec Andrijič stavi na deželni odbor vprašanje, v katerem stadiju da se nahajajo pogajanja z vlado glede povrnitve stroškov občinam za oskrbovanje prenešenega delokroga. Nato so bili odobreni sklepni računi deželnega šolskega fonda za 1904—06 z glasovi večine, potem ko je poslanec Spinčić izjavil da bo manjšina glasovala proti tem računom, ker se je proti ustanovitvi šol in sistemiziranju učiteljskih mest postopalo strankarsko in z očitnim zanemarjanjem interesov slovenskega prebivalstva. Zakonski načrti glede modifikacije kmetijskih okrajnih zadrug in deželnega kulturnega sveta, nadalje glede pravnih odnosov učiteljskega osebja na liceju v Pulju ter glede posuševanja jezera v občini Omišalj so bili v prvem čitanju izročeni v proučevanje in pretres tozadevnim odsekom. O zakonskem načrtu glede uravnave Mirne se je vnela daljša debata, katere so se udeležili posl. dr. Belli, Davanzo, Tomasi, dr. Laginja in izdelovatelj načrta višji inženir Oberst. Zbornica je sklenila, da bo o tem predmetu razpravljala na prihodnji seji. Koncem seje je bilo prečitano več na vlado naslovljenih interpelacij, med drugimi interpelacija poslanca Bartolija in tovarišev glede zakonite ureditve šolninskih pristojbin za Istro ter interpelacija posl. Spinčića in tovarišev glede predložitve poročila o načinu razdelitve državnih in deželnih podpor za oskrbovanje z vodo in za gradnje cest.

+ Drugi shod italijanskih primorskih katoličanov. V Izoli se je vršil drugi kongres italijanskih tržaških in istrskih katoličanov ob zelo obilni udeležbi v gledališču. Navzočih je bilo 1200 delavcev. Govorili so grof de Ferra, Dallapiccola in državni poslanec Spadaro. Sprejela se je resolucija glede na verski poduk v ljudskih šolah.

— Skupne duhovne vaje za č. gg. duhovnike v rezidenciji oo. jezuitov bodo prihodnji teden, začeni 14. oktobra zvečer, in če bi se oglasilo zadostno število udeležencev, še začeni 21. oktobra zvečer.

— Preizkušnje za usposobljenje za ljudske in meščanske šole se prično v Gorici dne

4. t. m. ob 8 uri zjutraj. Prošnje je predložiti predpisanim potom najkasneje do 20. t. m. izpraševalni komisiji. Ravnateljstvo c. kr. izpraševalne komisije v Gorici.

— Trgatev na Gorškem in na Krasu se je minuli teden pričela. Kvaliteta je na obeh krajih izborna in boljša od lanske, pridelalo se ga je pa po Krasu nekaj manj od lani. Po Krasu je suša precej škodovala. Teran se bo dobro obnesel. Sadja manj. Cene vinu so zmerne.

— Kolesarska dirka za prvenstvo v Istri bo prihodnji nedeljo. Odhod točno opoldne iz Trsta. Nagrada — krasno pisalo orodje iz cizeliranega bronu — dobi oni kolesar, ki prvi dojde v Bistrico — na progi Trst-Reka-Volosko.

— Vinska zadruga v Baderni (Istra) bo imela letos do 5000 hektolitrov dobrega Istrijanca v zalogi. Cene srednje.

— Poljska letina na Krasu. Zelje, repa, korenje in pesa bodo lepo obrodila; lepo kaže tudi ajda. Grozdje se prodaja okoli Gorice, Dutovelj in Avč po 17 do 20 K 100 kg.

— Novo poslopje za mlekarjo zidajo v Ročinju pri Gorici. Ondi imajo lepo urejeno zadrugo drevesnico po najpraktičnejšem vstroju. Kmetijska podružnica v Ročinju vzgledno deluje, kar se o naših kranjskih povsod ne more reči. Ta drevesnica je združena s trtovejico.

— V Avberu pri Dutovljah bodo blagoslovili prihodnji četrtek novo šolsko poslopje.

— Nova šolska poslopja dobijo: Polšnik pri Litiji za dvorazrednico; v St. Juriju pod Kumom je dograjena trirazredna ljudska šola.

— Postrvi v žirovskih vodah. Notranjski studenci in potoki imajo poleg dobre, čiste in mirze pitne vode tudi to prednost, da rede v sebi lepe ribe — postrvi. Tako se love v Račevi in Sori (med Žirem in Podlipo pod Sv. Tremi Kralji) lepi komadi postrvi, ki so daleč na okoli znane kot slastna jed.

— Ustanovitev lastne župnije. Župljani v St. Vidu pri Lukovici delajo na to, da bi dobili lastno faro. Ta želja se jim tudi kmalu uresniči, ker imajo že dve tretjini potrebnega kapitala nabranega. Prav tako! Pogum velja!

— Preuredbe na Južni železnici. Na progi med Dunajem in Trstom pričela je uprava Južne železnice pred tremi tedni polagati na obeh tirih mesto obrabljenih starih — nove, višje in masivnejše relse. Sedaj se dela izvršujejo med Ljubljano in Trstom po levem tiru, dočim so po desnem že končana. Ta izprememba se je izvršila zato, ker bo vpeljala Južna železnica pri vseh svojih brzo- in osebnih vlakih hitrejšo vožnjo, s katero misli konkurirati Bohinjski in karavanski železnici.

— Konj je udaril Janeza Čehovina v Senožečah. Hotel je konja ustaviti, a ta ga je udaril s kopitom v trebuh. Revez je vsled tega umrl in zapuščal pet otrok.

— Vinorejci na Krasu. Okrog Komna, Avbera, Koprive in Dutovelj opaža se, da se kmetje z veseljem bavijo z vinorejo, toda manjka jim praktičnega in nič manj teoretičnega pouka. Manjka jim pri vinogradih orodja za prešanje in drugo. Ljudje se zaradi te zanemarjenosti drže starokopitnosti.

— Iz Rovt nad Logatcem se nam piše: Pred nekaj dnevi preselil se je iz Rovt na svoje novo mesto — v Senožeče — g. župnik Janez Možina. Rovtariji ga bodo težko pogrešali. Imel je posebno veselje do olepšanja župne cerkve. Bil je vester duhovnik in ne utrudljiv spovednik. Župna cerkev je za njegovega 14-letnega pastirovanja dobila marsikak okras (nove klopi, lestence, stopnišče na kor. i. dr.), po njegovem prizadevanju. Marijina družba je tudi njegovo delo. V Rovtah je ledina preorana in ker smo mirni in trezni ljudje, bo imel naslednik lahko delo. J. Možini želimo na njegovem novem mestu tam v kraških Senožečah obilo sreče in trdnega zdravja!

— Umrl je v Tolminu g. Avgust Berlot c. kr. višji sodnijski prađnik.

Znanost in umetnost.

* Duhovnikom in laikom priporočamo novo, za današnje razmere zelo potrebno knjigo: »Was soll der Klerus über Wertpapiere, Sparkassen, Banken und Börse wissen?« Zusammengestellt von Dr. Alois Schmöger. Pisatelj-duhovnik je imel pri sestavi te knjige seveda svoje duhovne sobrate v mislih, vsled tega jej je dal ta omenjeni naslov; jasno pa je, da bo knjiga ravno tako dobro služila vsakemu laiku; saj obravnava tvarino, o kateri potrebje laik istotako pojasnil. Za voditelje poslojbnice in hranilnice je knjiga neprecenljive vrednosti; služila pa bo duhovniku kot oskrbniku cerkvenega premoženja, kot voditelju društev itd. O vsem pa mora biti duhovnik več ali manj izveden, ker se k njemu zatekajo župljani, kadar potrebujejo nasvetov; v družbi se govori o akcijah, obligacijah, o borzi, banki itd., za vse slučaje dá knjiga, ne preobširna, a zelo jasna in temeljita pojasnila. Knjiga je torej namenjena duhovniku kot laiku, velja vezana 3 krone in se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani; ta je priložila današnji številki »Slovenca« naročilni list, na katerem je navedenih tudi nekaj drugih, času in razmeram primernih knjig, o katerih se je splošna kritika zelo ugodno izrazila. Kdor se ni v posesti teh knjig in jih potrebuje, naj se blagohotno posluži priložene naročilnice, s tem, da p o d e r t a naslove onih knjig, katere želi naročiti, ali pa, da p r e c r t a naslove drugih knjig, katerih ne potrebuje.

Naliv.

— **Povodenj v Voloskem.** Volosko, 6. okt. V noči od 5. na 6. t. m. se je dvignila silna nevihta z gromom. Bliskalo se je zdržema, vmes bučalo od groma in treskov. Lilo je v nepretrganem naliivu, vse morje je bilo v črnih oblakih, po katerih so švigale ognjene strele. Voda po brdih ni mogla pronicati. Vlija se je po vinogradih in navalila na hiše po Voloskem. V rano jutro so begali gasilci po mestu, otimali skozi okna otroke, črpali iz prodajalen vodo, ki je nekaterim špecerijam vse dvignila in premočila. Ker so tla v Voloskem in za njim polna podzemskih naravnih vodotočev, so ti naravni požiralniki izbruhnili cele reke v kleti, v hiše in stanovanja. Vseposvodi deró po stopnjah celi potoki, po ulicah je ponekod prehod nemogoč. Ker so hiše naslonjene k bregu, dere ponekodi iz prvega nadstropja voda po stopnicah v vežo, da ne morejo zlahka vanje ne vun. Po obalni cesti gromi slap za slapom — z vrto, stopnic in kanalov. Cesta je razkopana. Par slapov ni manjših od Šuma ob majhni vodi. Vse morje nadalje od Brega je umazano-rumeno. Oblaki vise še vedno nizko, iz njih se vlija, težek jug tišči, da se znoj človek ob par korakih. Takega navala vode tukajšnje ljudstvo ne pomni.

— **Hud naliv so imeli v soboto zvečer v Stari Loki.** Voda je pridrla kakor hudournik s Križne gore. Ljudje so preplašeni reševali živino iz hlevov, ker so mislili, da jih povodenj odnese. Včeraj je bil pa tudi semenj v Stari Loki. Pravijo, da je naliv odnesel tudi mnogo boba.

— **Velikanska povodenj** je v reški dolini na Notranjskem vsled silnih nalivov, ki so bili od petka do ponedeljka. Cela dolina je pod vodo in občevanje ene vasi z drugo popolnoma zaprto. Ze dolgo ne pomnijo ljudje kaj takega.

— **Tržiška Bistrica prestopila bregove.** Iz Tržiča se nam piše: Tukaj je Tržiška Bistrica in Mošenik napravila mnogo škode, ker je v predilnici zelo velik del sveta odnesla in železnično pot razdiala, kakor tudi baronu Borju veliko lesa odnesla, tudi dva velika jeza, Krišelnovega in Smukovčega je odnesla in še na vse strani trga. Celo smreke je včeraj nesla s koreninami skozi trg. Ako bi ne bilo pomoči, bi se predilnični magacin porušila. Danes je že upadla in sedaj je šele videti, koliko škode taka povodenj napravi.

— **Povodenj.** Nalivi zadnjih dni so napravili po deželj ogromno škodo. Reke in potoki so prestopili bregove. Pri Dolskem, Lazah, Kresnicah je Sava prestopila bregove. — Ob goriško-jesenški železniški progi je voda odnesla neki most. — Moravska dolina je pod vodo, promet je deloma oviran. Na Krtini pri Zarniku je voda izpodkopal del zidu.

— **Sava** je pri Črnučah in Zalogu močno narasla. Vodomer kaže 1 m nad normalom.

Koroške novice.

k **Koroški deželni zbor** je v svoji seji dne 4. t. m. med drugim razpravljal o dr. Steinwenderjevem predlogu glede na izpremembo lovskih pristojbin. Poslanec Grafenauer je ob tej priložnosti izjavil: V mladeniški gorečnosti se je sklenila l. 1906 postava, o kateri se je deželni zbor prepričal, da ni dobra. Stojimo si nasproti kot stari ljudje in povedali si bomo v stvarnem in v gospodarskem oziru. Postava se je sklenila, da se obdavi zabava. Izkazalo se je pa, da se je zabava manje obdavnila, kakor pa posestnik sam, ki ne more živjeti svobodno, kar mu donaja njegovo zemljišče. Tudi sedanji načrt ni jasen, kdo da je pravi lastnik lova, jeli je najemnik, ali je lastnik. Ta postava je donajala deželi vsoto 30.000 kron. Če izprememimo postavo, se dohodek zmanjša tako, da postane postava iluzorična. Govornik zastopa stališče, naj se postava odpravi in naj se poviša pristojbina lovskim izkaznicam od 6 na 20 kron. Pri nastavljenju potovalne učiteljice za kuhanje želi poslanec Grafenauer, da želi, naj bi učiteljica poznala tudi drugi deželni jezik. V seji dne 5. oktobra je grajal poslanec Grafenauer zgradbe dvomljive vrednosti. Glede na zagotovitev gozdnih in pašniških pravic poroča posl. Steinwender. Posl. Grafenauer prične svoj govor, sklicevaje se na nemškega pesnika Uhlanda. Leta sem držimo se le dobrega, a boljšem še nismo prepričani. Nimamo o boljšem nikakega sledu, o dobrem pa. Govornik želi, naj bi se razpravljalo o predmetu bolj počasi, da lahko vsakdo sledi razpravi. Tako se jamči, da se doseže boljši uspeh. Sedanji zakonski načrt nima namena, da bi se razširile servitutne pravice. Ni vedno zastopal kak kraj najpametnejši mož. Sklepale bi se lahko pogodbe, ki bi vrezale v meso občine. Del gozdvov bomo rešili. A večina naših kmetov ima pač še veliko polja, a nima gozdvov. Fondi in graščaki smatrajo to za pridobljeno pravico. A to pravico smatram jaz po svojem demokratičnem prepričanju, da je pridobljena z zvijačo. Država in graščaki so dolžni, da pomagajo kmečkemu prebivalstvu. Glede na izpremembevalne predloge prosí poročevalca, naj poroča počasi. Grof Lodron se pritožuje proti postavi, češ da je naperjena proti veleposestvu in da odpira na stežaj vrata socialni demokraciji. Razprave se še udeležijo Waldner, Mühbacher, Weiss, baron Hein in poslanec Grafenauer, ki izjavlja, da nastopi proti grofu Lodronu, ker kmetije nečesto graščakom ničesar vzeti, marveč naj kmetom prepusté za gospodarstvo potrebne gozdne in pašniške pravice. V prvi vrsti se misli na erar. Pričeli so nato podrobno razpravo.

k **Cerkvena slavnost v Zrelcu.** V nedeljo, dne 6. t. m. so na slovesen način odkrili v Zrelcu za nanovo posrebljenim in pozlačanim okvirom okrašeno podobo Matere Božje.

k **Skrtalca divja ob koroško-italijanski meji** na Italijanskem. Bolezen se je zanesla že v Pontabelji in je oblast zato prepovedala otrokom prekoračiti mejo.

Štajerske novice.

š **Štajerski deželni zbor.** 5. okt. Deželnemu odboru se naroča, naj postavi načrt o obdačenju avtomobilov odobri. Nato se nakaže deželnemu odboru sledeči predlog g. poslancu dr. Jankoviča: Deželnemu odboru se naroča, da pospeši pogajanja glede na obrežna obrambna dela Save med Brezovcem in Blanko ter Šmarjem in Sevnico. Skrbi naj tudi zato, da naj se ne prisilijo obrežni Savini prebivalci k prispevanju, kakor tudi ne občini Blanka in Sevnica. Predno je utemeljeval dr. Jankovič svoj predlog, je izjavil predlagatelj v imenu slovenskega kluba: V torkovi seji je zapustila na dr. Hrašovčevu interpelacijo večina dvorano in neki poslanec je ob povratku v dvorano izustil Slovence zelo žalečo besedo. V imenu klubovih članov govornik protestira in naglašja, da je slovenščina kot ljudski jezik številnega prebivalstva enakopraven z nemščino, katerega se bodo posluževali slovenski poslanci vsak čas po potrebi. Zbornica je sprejela tudi Kočvarjev predlog, ki ga je priporočal dr. Jurtela, da naj v ormoškem okraju preiščejo Dravine bregove in naj izvedejo na najnevarnejših krajih potrebna obrambna dela. Namestnik Clary je obžaloval, da se bo moralo zasedanje odgoditi. Namestnik izjavi, da bo sklican deželni zbor še enkrat, predno ga razpuste.

š **Občinske volitve v Razvini.** Dne 3. t. m. so bile hude občinske volitve v Razvini. Slovenci so si priborili dva občinska svetnika kljub temu, da so volili vsi mariborski nemškutarji, ki imajo v občini svoja posestva. Nemškutarji so agitirali z divjo brezobzirno nasilnostjo, po kateri se odlikuje spodnještajerska nemškutarja.

š **Umrli je v Celju 65letni vpokojeni stotnik** Božidar Agricola.

š **Zaradi krize** je bil obsojen v Mariboru v štirideski zapor 30-letni bivši mariborski trgovec Alojzij Grimschek. Dolgov je imel 84.800 K, premoženja pa 36.534 K. — Nadalje so prisodili tudi zaradi krize 28letnemu bivšemu mariborskemu trgovcu Francišku Cvetkoti entedenski strogi zapor. Cvetkovo premoženje je znašalo 4839 K, dolgov pa 9443 K 27 v. Končno so prisodili bivšemu trgovcu v Mariboru Faiszu tudi zaradi krize 14dnevni strogi zapor.

Ljubljanske novice.

Velika ljudska veselica pevskega društva »Ljubljane«.

Velikanska je bila grmada . . . Ogenj in žveplo so trosili nasprotniki, da bi na njem zgoreli ostanki »Ljubljane«. Glej ogenj — pogasnil je in izpod namišljenega pepela se je dvignil v novi prelestni obleki na dan krasen — Fenis. Pogorišče pa je ostalo, a tam je zgorel terorizem na veke! Bil je pravecati prepod pevskega društva »Ljubljane«. Kdor ni hotel verjeti, moral se je uveriti sam včeraj. V vseh prostorih »Uniona«, kjer so bili vsi prostori natlačeno polni najboljšega občinstva. Ne moremo si kaj, da bi se ne zahvalili »Slovenskemu Narodu« za reklamo. Videl se je njegov vpliv, kajti vsi oni, katerim je branil, — so res prišli. Bila je navzoča inteligenca trgovskih, uradniških, učiteljskih in drugih krogov; častniki, podčastniki, finančna straža itd. Tudi mnogoštevni liberalci so bili polni hvale. Najlepši dokaz obiska je ta, da takoj po 7. uri zvečer ni bilo niti ene srečke za krasne dobite več na razpolago. Med obiskovalci opazili smo med drugim g. dr. poslancu Pogačnika, g. deželnega poslancu dr. Schweitzerja, dr. posl. Jakliča, g. tovarnarja Pollaka; iz daljne Idrije so prihiteli mili gostje, pa tudi od drugod; vseh naštetih nam ni mogoče. V dvorani kmalu po otvoritvi veselice ni bilo mogoče dobiti prostora. Spored se je izvršil nad vse častno; več ni bilo niti mogoče pričakovati. Vse pevske točke so se pele pod vrlo spretnim vodstvom g. Bajuka s toliko preciznostjo in eksaktnostjo, da ni bilo odobravanja ne konca ne kraja. Pevski zbor je mogočen, zastopan z vsemi glasovi tako, kot malokatero pevsko društvo. Osobito pa so močni tenorji. S pravim entuzijazmom je bila sprejeta »Ljubljana« od občinstva takoj ob prvem nastopu, a to ne jenjajoče aklimiranje se ni poleglo cel večer in trajalo po vsaki pevski točki toliko časa, da so vrli pevci morali vsako ponavljati. Take aklimacije kot »Ljubljana« ni bilo še deležno nobeno pevsko društvo. Vse je bilo dovršeno v čast zboru in pevovodji g. Bajuku. Posebej pa moramo omeniti gospode soliste, ki so naravnost briljirali, tako gg. Kovač in Juvan (tenor- in bariton-solo) v Juvančičevem »Pastirju« in gospod A. Robida v »Popotniku«. Prekrasen kot »pièce de resistance« je osmerospev »V spomin Andreja Smoleta«, po poljskem napevu. proizvajan od članov »Ljubljane« s povečini — kar s ponosom povdarjamo — akademično naobrazbo. Zopet ne konca ne kraja burnega odobravanja; občinstvo je hotelo vedno in vedno poslušati slovensko pesem od onih pevcev, ki so bili zadnje čase predmet neokusnega grdenja. Posebno pozornost je vzbujal tudi mešani zbor slavne šentviške »Citalnice«, ki je pel pod spretnim vodstvom g. Rusa več narodnih popevk ter žel tudi burno pohvalo. Vmes pa je svirala slavna vojaška godba. — Po končanem sporedu se je razvila živahna prosta zabava. Posebno živahno vrvenje pa je bilo tudi v vinski kleti, kjer se je točila izborna domača kapljica, da je bilo veselje ter sviral sekstet godbe. Naval je bil tudi tukaj tak, da ni bilo mogoče dobiti skoro pro-

stora. Ogromna je bila naloga izvršiti tako velik spored in zaslug je ti večja onih, ki so žrtvovali čas in delo. Med te spadajo razven odbora v prvi vrsti one dame, ki so neumorno bile na nogah ter prodajale srečke. »Ragljio«, šopke; v paviljonih jestvine, koriantoli in drugo. Nad 40 dam je požrtvovalno svoje delo včeraj posvetilo »Ljubljani«. Hvala in slava jim! Do ranega jutra je bilo v »Unionovih« prostorih živahno vrvenje. Vspeh »Ljubljane« je bil včeraj velik. Po včerajšnjem vspehu bo korakala »Ljubljana« do novih vspehov!

lj **Občni zbor »Društvene godbe« Ljubljanske.** Koliko smisla imajo za nekaj, ki je res potrebno, oni krogi, ki sicer redno zabavljajo čez vse, kar ne drvi slepo za njimi, — o tem smo se prepričali v soboto zvečer. — Ob 8. uri je bil napovedan občni zbor v hotelu »Ilirija«. Treba je bilo osebno izobnati toliko članov, da je bil po preteku ene ure občni zbor sklepčen. Seveda, pri »Društveni godbi« je treba delati, a delo ne diši nekaterim požrtvovalnim ljubljancem svobodomiselnega kalibra in zabavljačem. Tudi onih ni bilo, ki venomer hočejo, da jim pičlo številce muzikantov prireja »Zapienstreich«. — Po deveti uri je otvoril občni zbor predsednik »Društvene godbe«, dr. Kokalj in pozdravil navzoče, zlasti zastopnike treh ljubljanskih dnevnikov, zahvaljujoč se časnikom za podporo ter prosej jo tudi za bodočnost. Preteklo leto je bilo hudo za »Društveno godbo«, ter je bil v nevarnosti njen obstoj. Omenja izpremembe kapelnika. Spominja se raznih dobrotnikov in podpornikov in se dotakne vprašanja glede na sodelovanje godbe pri gledališču; konečno omenja umrle dobrotnike: gospo A. Juvančičevo, gg. Laiblina ter Zevnika. Poročilo tajnika Čadeža omenja, da šteje godba zdaj 19 mož. Podpornikov je okrog 600. Dasi je mnogo moči odšlo, je godba vendar vršila svojo dolžnost. Blagajniški zaključek, odnosno izkaz ni bil popolnoma jasen. Na podlagi poročil revizorjev povzamemo, da je bilo prejemkov K 23.177-36 in stroškov K 23.058-85. Med dohodki so podpore, med temi mestne občine 2.400 K in poleg te še izredna 400 K; članarina K 7.755-60, zaslužek 11.588-14 itd. Po daljši debati se dá odboru, torej tudi blagajniku absolutorij. Nato se je vršila volitev novega odbora. Za predsednika je bilo oddanih ravno polovica glasov za dr. Kokalja, polovica pa za g. Pahorja. Dr. Kokalj izvolitve ne sprejme in pri novi volitvi je izvoljen predsednikom — in absentia — g. Pahor z enim glasom večine. Odbornikom so bili izvoljeni (večinoma nenavzoči) gg. Trnkoczy, Turk, Drachsler, Čadež, Golob, Hubad, Vlačh in Rohrmann. Preglednikom pa gg. Vasič in Vrtovec. G. Gorjanc daje več nasvetov, kako bi se godba izpopolnila ter godcem omogočila tudi eksistenca. Nato konstatira g. Drachsler, da se je marsikaj že upoštevalo ter pravi, da so sedaj godeji dobri in tudi godba. Ker so pred koncem občnega zbora mnogi navzoči odšli, se ni stavilo nikakih raznih nasvetov, zato se je zbor zaključil tako tiho in zaspano, kot se je pričel. O naklonjenosti občinskega sveta napram godbi bi se dalo pač še kaj več povedati! Kakor čujemo, je g. Pahor izjavil, da iz tehničnih razlogov ne sprejme predsedstva »Društvene godbe«.

lj **Deževje in povodenj na barji.** V zadnjih 24 urah je vsled deževja narasla Ljubljana za 2-80 m nad normalom in preplavila velik del barja. Prestopila sta potoka Išca in Prošca bregove vsled česar so tudi ondi hiše in polja pod vodo. V Lipah, Črni vasi in na Ilovici stoji voda že za čevelj visoko. Poljski pridelki so, kar jih je še zunaj, preplavljeni in bodo vsled mokrote jeli gniti.

lj **Temelj so pričeli kopati** za šentjakobsko župnišče v Sv. Florijani ulicah.

lj **Preprečena pot.** Danes so hoteli odpotovati v Ameriko Martin Novak, rodom iz Jablanice; Mihael Mevžlji, rodom iz Boštanjia in Matija Repše, rodom iz Stročkega vrha. Ker pa še niso zadostili vojaški dolžnosti, je vse tri odpeljal na južnem kolodvoru službojoči stražnik v zapor.

lj **Goljuč.** Po mestu se klati neki mladi, temno oblečeni človek z rjavim klubokom in rjavimi čevlji, ki govori v hrvaškem narečju, ter skuša ogoljučati razne gostilničarje in trafikante na ta način, da plača z debelim denarjem, ki ga potem, ko stranko med menjavanjem preslepi, vtakne nazaj v žep z drobižem vred.

lj **V Ameriko** se je včeraj odpeljalo z južnega kolodvora 50 Hrvatov, 30 Macedoncev in 120 Bolgarov.

lj **Najdena** je srebrna ura z kratko verižico, nikljast ščipalnik in manjša svota denarja.

lj **Umrli** je v soboto v Velikovecu na Koroškem g. dr. Viljem Klebel, c. kr. okrajni glavar. Pokoini je bil rojen v Ljubljani. Pokopali so ga včeraj. Naj počiva v miru!

lj **Kolavdacija novega gimnazijskega** poslopja se vrši dné 11. oktobra ob 9. dopoldne.

lj **O ljubljanski slabi razsvetljavi** objavlja »Ljubljanka« strogo stvaren dopis, ki potrjuje to, kar smo mi že večkrat naglašali. Članke opravičeno vprašuje občinske svetnike, kako da ne pokliče v spomin plinarni od nje sprejeti sklep, da preskrbi razsvetljavo z Aurovo lučjo in naj se to plinarni naroči. Nadalje se zahteva, da bi gorele obločnice do 11. ponoči. Konečno bi se morale tudi pravočasno premenjati žarnice.

+ **Avskultanti** so postali pri kranjskem deželnem sodišču praktikanti gg. Ivan Romold, dr. Francišek Zupanc in Anton Sajovic.

+ **Tajniški adjunkt** pri najvišjem sodišču je postal sodni adjunkt g. dr. Gobjmir Krek.

lj **Na oklikih so bili:** g. Filip Turk, trgovski sodnik z gđčno. Karolino Brilej-komp-

toaristinja; g. Alojzij Mazzon, c. kr. davčni pristav, z gđčno. Ljudmilo Bojec, zasebnico; g. Anton Cerar, trgovski sodnik, z gđčno. Matildo Ahčan; g. Jakob Albrecht z gđčno. Terezijo Felician.

lj **Vojaštvo in cesarjev god.** Pretekli petek, dan cesarjevega godu, je bil za vojake prost dan. To prostost pa so pri tukajšnjem oddelku 17. pešpolka tako umevali, da so morali vojaki ta dan menjavati in prevzajati po mestu posteljne oprave in drugo. In to ravno ob času, ko je lilo kot iz škafa, da niti miš ni šla izpod strehe. To gotovo ni v korist zdravju, tem manj če se mora moštvo potem pokrivati s popolnoma mokrimi odejami.

lj **Napad na cesti.** Sokol g. Bojan Drenik je danes na cesti napadel odgovornega uradnika in lastnika »Raglje« g. Antona Volta. Udaril ga je s pestjo v obraz in ga poškodoval. G. Bojan Drenik je s tem »Ragljio« napravil zelo popularno, udaril pa tudi ni tako, kakor zna dr. Stojc, kajti vsa afera bo končno za junaštvo in sokolstvo Bojana Drenika neslavno primerno zaključena pred sodiščem. Ta afera je popolnoma različna od afere dr. Stojc-Malovrh. G. Bojan Drenik bi imel v prvi vrsti »Ragljio« poslati popravek in še le, če bi »Raglja« dostojnega popravka ne sprejela, naj bi raztresel svojo jezico na cesti. Z direktnim svojim napadom je pa le prav po nepotrebnem sam razkril, da tiči on za dogodkom, ki ga opisuje »Raglja. Do danes opoldne nismo vedeli, da je g. Bojan Drenik oni junak »Ragljine« resnične dogodbe. »Kako se je ženil Sokol D. pri gospodični F.« Radi take stvari pa še ni treba, da bi deželni uradnik se prepal na cesti!

lj **V glavni odbor za osuševanje ljubljanskega barja** v skupinah 1 do 9 so izvoljeni in sicer so odborniki: Jurij Marenc, Ljubljana, Franc Švigelj, Ljubljana, Janez Kanc, Podsmreka, Andrej Knez, Vič, Peter Oražem, Zunanje Gorice, Franc Remškar, Log, Karol Mulley, Vrhnika, Mihael Jerina, Blatna Brezovica, Anton Kobi, Breg, Anton Svete, Tomišelj, Janez Štrumbelj, Studenec in Jožef Jamnik. Pijava Gorica Namestniki so: Jožef Plankar, Ljubljana, Anton Paznik, Podsmreka, Franc Novak, Vič, Anton Alič, Notranje Gorice, Franc Ogrin, Bevke, Matija Jerina, Goričica, Janez Mavc, Tomišelj, Matija Mencej, Studenec in Janez Babšek, Srednja vas. Virilisti v odboru so: Janez, Berta in Oskar Kosler, dr. Jožef Kosler, grof Ervin in Ana Auersperg, Karol Kotnik, Franc Galle, južna železnica in ljubljanska okolica, ki jo zastopajo inž. Hanuš in Matko Prelovšek.

lj **Izgubila** je neka gospodična včeraj na poti od Radeckega ceste do »Uniona« srebrno uro z verižico.

Razne stvari.

Laško učiteljske v Gradišcu ob Soči? Furlani se potegujejo za to, da bi dobili laško moško učiteljske v Gradišče. Prav! Gradišče je »la capitale del Friuli«. — V Gorico, ki je glavno mesto slovenskega dela dežele, mora priti pa slovensko moško učiteljske!

Internacija anamskega kralja. Indokitajski listi poročajo o internaciji anamskega kralja Thank Thai sledeče podrobnosti: Pojavi duševne bolezni, ki so jih zadnji čas opazili na kralju, so dali povod, da so začeli govoriti o njegovi internaciji. Odločilni sklep k temu je dalo pismo mlade anamske kraljice, ki ga je pisala v Pariz in v katerem se je pritoževala o njegovem obnašanju in grozodejstvih. Radi tega so poslali vrhovnemu predsedniku v Nunu, Levequeu, nalog in odredbe, ki so se tikale kraljeve internacije. On ga je poklical pismeno v avdijenco ter sklical comat, neko vrsto vladarskega sveta. V spremstvu comata in civilne garde se je podal nato v palačo, kjer so ga v prestolni dvorani sprejeli. Tu je pokazal kralju napravljeno odredbo. Kralj je protestiral, ali zaman. Izhodi palače so bili zastraženi, tako da ni mogel nihče niti noter niti ven. Tako se je moral kralj odreči prestolu.

Največja ladja na svetu kmalu ne bo več »Luzitanija«, o kateri se je dozdaj toliko govorilo, ampak njena sestra »Mauritanija«, ki bo v kratkem napravila svojo prvo poizkušno plovitev iz Tyna. Dolga je ta ladja 790 čevljev, torej tri čevlje več kakor »Luzitanija«; tudi nekoliko širša je kakor »Luzitanija«, tako da je nova ladja resnično največja na svetu. Široka je 88 čevljev, globoka 60 čevljev 6 col in teška 33.200 ton. Najgloblje vozi 37 čevljev 6 col z bremenom 45.000 ton. Stroji s 70.000 konjskimi silami gonijo ladjo z brzino od 24 do 26 vozlov; tudi ti so grajeni po turbinskem sistemu. Ladja bo lahko vozila 560 potnikov v prvem razredu, 500 v drugem in 1400 v tretjem razredu; skupno z moštvom bo torej lahko na ladji 3260 oseb. V času vojske bodo rabili ladjo kot poizvedovalnico in jo bodo radi tega oborožili z dvanajstimi topovi šestih col.

Predzgodovina umora srbske kraljevske dvojice. Iz neke pred kratkim izdane knjige Bosna Marsicanima, ki je bil v času umora srbske kraljevske dvojice belgrajski policijski prefekt, podajajo belgrajski listi nekatere zanimive podrobnosti. Marsicanin pripoveduje v dotični knjigi mnogo važnih stvari iz predzgodovine umora. Med drugim pripoveduje, da je on na temelju izjave policijskega zdravnika Rediča kralja svaril, ali ker ni prinesel nikakih natančnejših dokazov, je odvrnil kralj: »Prosim vas, pazite samo na svoje civiliste in pustite častnike pri miru!« Dne 30. aprila je prišel k Marsicaninu policijski uradnik Kadič in mu je sporočil mnogo podrobnosti o zaroti, a ga je prosil, naj ga ne imenuje kot ovaduha, ker bi ga sicer zarotniki nbili. Marsicanin se je podal vnovič h

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice števil. 12

Štev. telefona 210.

prporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izberne

2469 150-25

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

kralju, ki je bil pri generalu Petroviču in zdaj je kralj stvar smatral za bolj resno, ker mu je neki sobar razodel slučajni razgovor dveh častnikov o zaroti. Eden teh častnikov je rekel drugemu: »Kakšno prognozo, ali si neumen? In ako se potem vrnete, kaj bo z nami? Ne preostaja nič drugega, kakor njemu in njej poslati kroglo v prsa!« Več sobar ni slišal in tudi ni mogel v temi spoznati častnikov. Marsicanin je nasvetoval kralju, naj namesti enega od zvestih in zanesljivih častnikov med zarotnike, da bo lažje zasledoval njihove korake. Kralj je bil s tem zadovoljen, ali pozneje se je premislil in je šest častnikov, ki mu jih je Kadič imenoval, še isti dan dal zapreti. Pozneje so jih izpustili in kralj je imenoval Kadiča lažnjivca in intriganta. Početkom maja je svaril Marsicanin kraljico Drago resno pred zarotniki. Zelo zanimivo je, da je isti čas vest o zaroti v Belgradu od potujočih srbskih komedijantov dobila politična oblast v Zvoniku v Bosni. Takrat se je odigral v konaku skrivnostni dogodek: Vojaka telesne straže, ki je stal na straži pod kraljevsko spalnico, so našli okoli dveh po polnoči v groznem položaju. Bil je čisto trd, s samokresom v roki, z izrazom velikega strahu na obrazu in s široko odprtimi očmi. Niti besedice ni mogel izpregovoriti. Prepeljali so ga takoj v bolnišnico. Na njegovo mesto so poslali drugega, a tudi njega so našli v istem stanju. V bolnišnici sta pozneje oba pripovedovala, da se je pred njima pojavil mrtvi kralj Milan v popolni generalski uniformi. Kraljica je to povedala Marsicaninu, ki je v tem spoznal komedijo zarotnikov. Tri tedne po tem razgovoru so bili kralj Aleksander, kraljica Draga, generali Markovič, Petrovič in Popovič od zarotnikov umorjeni.

da so za nagodbo, ako je le količjak slaba, v avstrijskem parlamentu pripravljene že porogebci.

SLOVENSKO UČITELJIŠČE V GORICI.

Trst, 7. okt. Socialnodemokratski tržaški državnozborni poslanec Pittoni izjavlja v »Lavoratore« od 7. t. m., da so socialni demokratje odločno zato, da se slovensko učiteljišče premesti v Gorico, ki je po eni tretjini slovenska.

PASIVNA RESISTENCA SE KONČA?

Praga, 7. okt. Glasom zadnjih poročil se bo pasivna rezistenca železničarjev končala.

ROPI V RUSIJI.

Mohilev, 7. okt. Tu so roparji napadli poštni vlak. Orožniki so roparje pregnali in njihovega vodjo ustrelili. Bežeči roparji so zapustili na licu mesta zastavo, na kateri je napis: »Živela republika!«

Peterburg, 7. okt. V Tobolsku so kaznjenci napadli stražo. Straža je 21 kaznjencev ustrelila, 11 jih je zbežalo, 6 stražnikov je ranjenih.

GROFICA GOLJUFIVKA.

Dunaj, 7. okt. Tu so zaprli v neki beznici obubožano grofico Alojzijo Marijo Waldstein, ker je ponarejevala menice in vprizorila še druge goljufije.

Odlikovanja za naše gospodnje. Diplome za tekmovalne cen za »Ceres«-ovo mast so se že razdelile med odlikovane gospodnje. Sicer je bilo že izplačanih okoli 8000 kron, toda razdeliti bo še 7000 kron za navodila za kuho, praženje in peko z uporabo »Ceres«-ove masti. 30. septembra je bil zadnji rok za pošiljanje navodil.

Povodom legarja v Postojni je darovala tvrdka Henr. Mattoni za revne bolnike večje število steklenic Giesshüblerjeve kisle vode.

Učenec,

krepak deček, slovenskega in nemškega jezika zmožen, se takoj sprejme v trgovini mešanega blaga Otona Wölflinga na Bledu. 2279 1 1

Dva krepka učenca

se sprejmeta takoj v trgovino z mešanim blagom. Oni, ki so obiskali prvi ali drugi razred srednje šole, imajo prednost.

Anton Jelenec
v Idriji.

2280 3 1.

Telefonska in brzojavna poročila.

CESARJEVO ZDRAVJE.

Dunaj, 7. okt. Na borzi so bile danes razširjene vesti, da je cesarjevo zdravje jako slabo. Te vesti niso resnične. Cesar se prav dobro počuti. Jutri sprejme cesar oba ministrska predsednika v skupni avdijenci.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 7. okt. Predsedstvo drž. zbornice že razpošilja poslancem vabilo za sejo drž. zbora dne 16. t. m. ob 10. uri dopoldne. V seji bo skoro gotovo ministrski predsednik poročal o nagodbi.

KOŠUT JE ZADOVOLJEN.

Budimpešta, 7. oktobra. Košut je povodom odkritja spomenika očetovega v Koermenu v svojem govoru izjavil, da se je nagodbeno vprašanje povoljno rešilo.

NAGODBA.

Dunaj, 7. okt. »Reichspost«, glasilo krščanskih socialcev piše na uvodnem mestu,

Katoliška bukvarna v Ljubljani

(poleg stolne cerkve) 1985 10-10

si usoja naznaniti, da je svoje prodajalniške prostore zelo razširila, krasno uredila in ima tudi

šolske knjige

za vse šole v najnovjših aprobiranih izdajah vedno v zalogi.

Na razpolago ima tudi razne učne pripomočke, n. pr. Schulmann-ove in Freund-ove dobre prestave in izvrstne preparacije za latinske in grške klasike (Cicero, Livij, Ovid, Salust; Herodot, Homer, Ksenofont i. dr.) Dobe se vsi deli, ki se jemljejo v šoli, tudi v posameznih zvezkih po 60 vin.; dobrodošli bodo posebno peto-, šesto- in sedmošolcem.

Razpis.

Na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu je podeliti

službo pristava.

S to službo so zvezani prejemki: letna plača 2200 K s pravico do dveh v pokojnino vstevnic petletnih po 200 K ter prosto stanovanje.

Prosilci naj dokažejo poleg potrebnih znanosti v kmetijstvu, zlasti tudi usposobljenost za pouk v vinarstvu in sadjarstvu.

Prošnje, ki morajo biti opremljene s krstnim listom, z domovnico, z izpričevali o strokovni usposobljenosti ter z dokazili o znanju slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, je predložiti do 1. novembra t. l. pudpisanemu deželnemu odboru.

Prosilci, ki so že v kaki javni službi, imajo svoje prošnje predložiti službenim potom.

Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 7. oktobra 1907.

Naznanilo.

Dovoljujem si vljudno naznaniti, da sem 4. t. m. otvorila
Pred Škofijo števil. 19

trgovino s konfekcijo za dame,
== gospode, dečke in deklice. ==

Prosim torej cenj. p. n. odjemalce, da si blagovolijo ogledati mojo samo z novostmi bogato založeno zalogo, ter vljudno pripomnim, da mi bo mogoče sl. občinstvu najbolje, najsolidneje in najceneje postreči, ker imam blago le iz prvih tovarn. — V nadi, da me bodo moji cenjeni odjemalci še nadalje počastili s svojim obiskom, beležim

2257 3-3

z odličnim spoštovanjem

A. Lukić

bivša poslovodkinja F. M. NETSCHEK.

Podružnica
v Spljetu. I

Delniška glavnica:
K 2.000.000. I I

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Stritarjeve ulice števil. 2

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2 %.

Podružnica
v Celovcu. I

Rezervni fond:
K 200.000. I I I